

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ЕКОЛОГІЯ ЛАНДШАФТУ

спеціальність	193 Геодезія та землеустрій	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	Землеустрій та кадастр	факультет	лісового господарства, деревооброблювальних технологій та землевпорядкування
освітній рівень	другий (магістерський)	кафедра	управління земельними ресурсами, геодезії та кадастру

ВИКЛАДАЧ

Макєєва Людмила Миколаївна

Вища освіта – спеціальність «Землевпорядкування»

Науковий ступень - кандидат наук з державного управління 25.00.02 «Механізми державного управління».

Вчене звання - доцент кафедри землевпорядного проектування

Досвід роботи – 29 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- співавторка практикуму з геодезії;
- авторка більше 10 методичних рекомендацій;
- співавторка 3 публікацій, що індексуються в наукометричних базах Scopus;
- співавторка 4 колективних монографій;
- учасниця наукових і методичних конференцій.

Викладання дисципліни долучені: старший викладач Мокєрова Наталія Валентинівна

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	вивчення правових та організаційних основ ландшафтної організації території, формування теоретичної бази і практичних навичок ландшафтно-екологічних підходів при проектуванні сільськогосподарських ландшафтів і вирішенні питань із забезпечення сталого розвитку землекористування, раціонального використання та охорони земель, створення сприятливого екологічного середовища та поліпшення природних ландшафтів.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота.
Специфічні результати навчання і форми їх контролю	<ul style="list-style-type: none"> • здатність застосовувати у професійній діяльності нормативно-правові акти, нормативно-технічні документи, довідкові матеріали для вивчення та аналізу структури сучасних ландшафтів / тестові завдання, усне опитування; • здатність аналізувати природні умови взаємодії ландшафтів з навколишнім середовищем / індивідуальні, практичні завдання, тести • використання сучасних методів при розробці землевпорядної документації і проектів землеустрою, організації території сільськогосподарських підприємств з урахування ландшафтних умов індивідуальні, практичні завдання.
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (180 годин): 16 годин – лекції, 30 годин – практичні роботи; 134 годин – самостійна робота; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

компетенції	<p>ЗК01. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК03. Здатність розробляти проекти та управляти ними.</p> <p>ЗК05. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК06. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>СК04. Здатність здійснювати пошук необхідної інформації, обирати і застосовувати сучасні методи обробки, аналізу, оцінювання та оприлюднення даних, зокрема геопросторових, та метаданих при розв'язанні комплексних задач геодезії та землеустрою.</p> <p>СК05. Здатність обґрунтовувати і оцінювати методи обстежень, вишукувань, випробувань, діагностики, моніторингу об'єктів геодезії та землеустрою.</p> <p>СК06. Здатність розробляти і реалізовувати проекти у сфері геодезії та землеустрою, а також дотичних до неї</p>	Програмні результати навчання	<p>ПРН01. Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері геодезії та землеустрою, достатні для проведення досліджень і здійснення інновацій.</p> <p>ПРН03. Приймати ефективні рішення щодо розв'язання завдань прикладного, дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері геодезії та землеустрою, аналізувати альтернативи, будувати прогнози, оцінювати ризики, зокрема в умовах неповної або суперечливої інформації та неоднозначних вимог.</p> <p>ПРН06. Співпрацювати із замовниками та виконавцями робіт та послуг, готувати тендерні пропозиції в сфері геодезії та землеустрою, укладати відповідні договори.</p> <p>ПРН08. Розробляти і керувати проектами з урахуванням технологічних умов та вимог щодо управління виробництвом у сфері геодезії та землеустрою та з дотичних міждисциплінарних напрямів, з урахуванням економічних, соціальних, екологічних і правових аспектів; готувати технічні завдання, заявки на фінансування проектів, здійснювати планування робіт, планувати ресурси і керувати ними.</p>
--------------------	--	--------------------------------------	--

міждисциплінарних напрямів із урахуванням технічних, економічних, соціальних, правових та екологічних аспектів.

СК07. Здатність організувати діяльність та ефективно керувати складними та/або непередбачуваними робочими процесами у сфері геодезії та землеустрою.

СК09. Здатність розробляти і застосовувати нові стратегічні підходи до вирішення проблем у сфері геодезії та землеустрою.

СК11. Володіння сучасними підходами, методами та моделями, аналітичними інструментами та інформаційними технологіями оцінки і аналізу об'єктів власності та прав на них для об'єктів цивільного права всіх форм власності в конкретних цілях, передбачених цивільним та іншим законодавством України.

СК12. Здатність складати практичні рекомендації щодо використання результатів наукових досліджень.

ПРН09. Розробляти і впроваджувати заходи з оперативного та перспективного управління, прогнозування і планування геодезичного, картографічного та землепорядного виробництва з урахуванням наявних ресурсів та часових обмежень.

ПРН11. Виконувати комплексний аналіз і оцінювання стану об'єктів геодезії та землеустрою і оцінювати наслідки від запровадження практичних заходів.

ПРН13. Виконувати обстеження, випробування, діагностику, моніторинг об'єктів геодезії та землеустрою, розробляти заходи з охорони земель та оцінювати їх наслідки.

ПРН14. Критично осмислювати сучасні проблеми і перспективні напрями розвитку геодезії та землеустрою, дотичні міждисциплінарні проблеми.

ПРН15. Уміти розробляти планово-картографічну основу землепорядних та кадастрових вишукувань із застосуванням систем телекомунікацій, геоінформаційних систем та матеріалів аерокосмічних знімачів.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. Теоретико-методологічні основи ландшафтно-екологічних досліджень

Лекція 1	Проблеми охорони навколишнього середовища і пошук шляхів їх рішення	ПЗ 1	Стан землекористування сільськогосподарських підприємств. Пріоритет сільськогосподарського використання земель	Самостійна робота	<p>Передумови становлення ландшафтно-екології.</p> <p>Основні напрямки, які виникли в результаті екологізації ландшафтознавства. Загальні підходи до вивчення екологічного стану території.</p> <p>Поняття ландшафтно-екології. Об'єкт та предмет ландшафтно-екології. Завдання ландшафтно-екології.</p> <p>Ландшафтно-екологічні дослідження різних країн світу</p> <p>Рівні ландшафтного планування та їх особливості. Інформаційна база та інструменти ландшафтно-екологічного планування землекористування.</p> <p>Особливості врахування екологічних напрямів при галузевому та інтегральному плануванні</p>
Лекція 2	Теоретико-методологічні основи ландшафтно-екологічних досліджень	ПЗ 2	Становлення і розвиток екології ландшафту.		
		ПЗ 3	Загальні підходи до вивчення екологічного стану території. Принципи еколого-ландшафтного аналізу екосистем.		
Лекція 3	Головні ландшафтоутворюючі фактори. Класифікація ландшафтів		Визначення основних морфометричних показників рельєфу для цілей землеустрою		
Лекція 4	Ландшафтне планування як інструмент забезпечення сталого розвитку та екологічної організації території	ПЗ 4	Виявлення на топоплані основних (типових) форм рельєфу		
		ПЗ 5	Визначення характерних ліній рельєфу і площі водозбору		
		ПЗ 6	Визначення ступеня розчленування території		
Лекція 5	Ландшафтний та екологічний підходи до аналізу ландшафтних екосистем	ПЗ 7	Основні риси ландшафтного підходу		
		ПЗ 8	Екологічний підхід при врахуванні напрямів раціонального використання земель		
		ПЗ 9	Розроблення пропозицій щодо удосконалення організації раціонального використання та охорони земель		

Модуль 2. Особливості організації території сільськогосподарського землекористування

Лекція 6	Ландшафтне планування та проєктування природоохоронних територій	ПЗ 10	Закономірності розвитку ерозійних процесів і поширення еродованості ґрунтів	Самостійна робота	<p>Особливості землевпорядкування в районах розвинутої ерозії ґрунтів.</p> <p>Особливості організації території в районах техногенного забруднення земель.</p> <p>Робочий проєкт протиерозійних гідротехнічних споруд та терасування схилів.</p> <p>Ландшафтно-екологічні системи</p>
		ПЗ 11	Принципи протиерозійної організації території. Схеми протиерозійних заходів. Розробка заходів щодо поліпшення угідь.		
		ПЗ 12	Протиерозійна агротехніка – важлива ланка в системі ґрунтозахисного землеробства.		

Лекція 7	Аналіз ландшафтних систем регіону. Природні комплекси як натуральна основа формування фонових екологічних характеристик території	ПЗ 13	Оцінка ґрунтозахисної ефективності сівозмін		регіону, їх особливості. Функції природних компонентів ландшафтів. Природні й антропогенні фактори формування екологічних властивостей міських ландшафтів
		ПЗ 14	Оцінювання впливу складу угідь на екологічну стабільність агроландшафту		
Лекція 8	Врахування ландшафтних умов при землевпорядкуванні. Екологічний аспект природокористування	ПЗ 15	Характеристика балансу гумусу в ґрунтах сільськогосподарських ландшафтів та його вплив на формування сталого землекористування		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Ек
пр

Література

1. Гродзинський М.Д. Основи ландшафтної екології. - Київ: Либідь, 1993.-224с.
2. Гуцуляк В. М. , Максименко Н.В., Дудар Т.В. Ландшафтна екологія.– Чернівці:Чернівецький нац. ун-т ім. Юрія Федьковича, 2017. – 248 с.
3. Гуцуляк В. М. Ландшафтознавство: Теорія і практика : навч. посібник. / В. М. Гуцуляк. – Чернівці : Книги – XXI, 2008. – 168 с
4. Протиерозійна організація території: Навчальний посібник / Обласов В.І., Балик Н.Г. – К., Аграрна освіта 2009. – 215 с.

Методичне забезпечення

1. Морфометричні показники рельєфу, їх визначення та застосування в землеустрої: метод. рек. до виконання практичної роботи для здобувачів денної і заочної форм навчання зі спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» з дисципліни "Ландшафтознавство в землеустрої"/ уклад.: Л.М. Макеєва, Н.В. Мокєрова. – Харків: ДБТУ, 2024.
2. Оцінка впливу складу угідь на екологічну стабільність агроландшафту: метод. рек. до виконання практичної роботи для здобувачів денної і заочної форм навчання зі спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» з дисципліни "Ландшафтознавство в землеустрої"/ уклад.: Л.М. Макеєва, Н.В. Мокєрова. – Харків: ДБТУ, 2024.
3. Оцінка ґрунтозахисної ефективності сівозмін метод. рек. до виконання практичної роботи для здобувачів денної і заочної форм навчання зі спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» з дисципліни "Ландшафтознавство в землеустрої"/ уклад.: Л.М. Макеєва, Н.В. Мокєрова. – Харків: ДБТУ, 2024.
4. Екологічне значення гумусу та регулювання його вмісту: метод. рек. до виконання практичної роботи для здобувачів денної і заочної форм навчання зі спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» з дисципліни "Ландшафтознавство в землеустрої" / уклад.: Л.М. Макеєва, Н.В. Мокєрова. – Харків: ХНАУ, 2020. – 35 с.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.